

28.
Starptautiskais
Garīgās mūzikas
festivāls

28. AUGUSTS / 19.00
RĪGAS SV. PĒTERA BAZNĪCA

ARVO
PERTAM
90
RISTO JOSTS

Valsts Akadēmiskais koris **LATVIJA**

Kristīne ADAMAITE, ērģeles

Reinis TOMIŅŠ, sitaminstrumenti

Diriģents **Risto JOSTS** (*Risto Joost*, Igaunija)

MAGNIFICAT (1989)

Arvo Perts | Lūkas evaņģēlijs 1, 46-55

Jauktajam korim *a cappella*

Solistu ansamblis: Samanta Bernāte-Dzene, Natālija Behma, Rūta Olekša

DE PROFUNDIS (1980)

Arvo Perts | 130. psalms

Vīru korim, sitaminstrumentiem un ērģelēm

Kristīne Adamaite, ērģeles

Reinis Tomiņš, sitaminstrumenti

SIEBEN MAGNIFICAT-ANTIPHONEN (1988, 1991)

Arvo Perts | Magnificat-antifonas no Romas katoļu Adventes liturģijas

Jauktajam korim *a cappella*

PARI INTERVALLO (1976, 1980)

Arvo Perts

Kristīne Adamaite, ērģeles

VIRGENCITA (2012)

Arvo Perts | A. Perta pielāgotas tradicionālās lūgšanas Dieva Mātei

Jauktajam korim *a cappella*

Solistu ansamblis: Rūta Olekša, Irīna Mihailovska, Ilze Dzenīte, Dace Bite, Serhijs

Zadorožnijs, Ivars Krauze

DOPO LA VITTORIA (1996, 1998)

Arvo Perts | no arhibīskapa Filareta enciklopēdijas "Baznīcas dziedātāju un dziesmu vēsture" (1902)

Maza kantāte jauktajam korim *a cappella*

Solistu ansamblis: Ieva Zvejniece, Sniedze Kaņepe, Zanda Mališeva, Daniels

Pelnēns, Kristaps Nauzers, Eduards Fiskovičs, Jānis Petrovskis

TRIVIUM (1976)

Arvo Perts

Kristīne Adamaite, ērģeles

JA MA KUULSIN HÄÄLE ... (2017)

Arvo Perts | Atklāsmes grāmata 14, 13

Jauktajam korim *a cappella*

Soprāna solo - Ieva Zvejniece

WHICH WAS THE SON OF ... (2000)

Arvo Perts | Lūkas evaņģēlijs 3, 23-38

Jauktajam korim *a cappella*

Arvo Perts (*Arvo Pärt*, 1935) – igauņu mūsdienu klasiskās mūzikas komponists, kura radošā darbība ir būtiski mainījusi izpratni par mūzikas būtību. Pasaules komponistu saimē Pertu izceļ unikālā mūzikas stilistika – *tintinnabuli* (no latīņu valodas *tintinnabulum* – mazs zvaniņš), ko viņš radīja 1976. gadā un ar to ir piešķīris jaunu nozīmi mūzikas horizontālajai un vertikālajai asij, mūzikas materiāla izklāstu ārkārtīgi koncentrējot un reducējot tikai līdz vissvarīgākajam. Lielākā daļa Perta mūzikas ir sakrāla, iedvesmota no liturģiskiem tekstiem un, tā kā padomju okupācijas laikā šāda jaunrades izteiksme bija tabu, tālaika varas iestāžu spiediena dēļ Perts 1980. gadā pameta dzimto Igauniju, dodoties uz Rietumiem, kur viņš jau bija sācis izpelnīties kritiķu atzinību. Turpmākās trīs desmitgades par viņa mājām kļuva sākotnēji Vīne un pēc tam Berlīne, kur Perts baudīja radošo brīvību un varēja turpināt netraucēti komponēt. 2010. gadā viņš atgriezās uz pastāvīgu dzīvi atpakaļ Igaunijā un 2018. gadā tika dibināts Arvo Perta centrs, kurā tiek apkopoti un glabāti komponista personīgie un profesionālie arhīvi, kā arī tas kalpo par tikšanās vietu mūziķiem un visiem, ar kuriem rezonē viņa pasaules skatījums. Saskaņā ar klasiskās mūzikas tīmekļa vietnes *Bachtrack* apkopotajiem statistikas datiem, pēdējo trīspadsmit gadu laikā Perts ir viens no pasaulē visvairāk atskaņotajiem mūsdienu komponistiem, saraksta pašu augstāko pozīciju ieņemot 2012., 2019. un 2022. gadā. Arvo Perta nemainīgā popularitāte pārliecinoši ļauj paredzēt, ka viņa ieguldījums mūzikā plaši atbalsosies vēl gadu desmitiem, ja ne gadsimtiem. Caur visiem šīvakara koncertprogrammai izvēlētajiem deviņiem komponista opusiem strāvo komponista *credo* – ļoti personiska un dziļi izjusta attieksme pret dzīvi, kuras pamatā ir kristīgās vērtības, reliģiskā prakse un patiesības, skaistuma un šķīstības cildinājums.

Risto Josts (*Risto Joost*, 1980) – igauņu diriģents, Tartu Vanemuines teātra galvenais diriģents un mākslinieciskais vadītājs, Igaunijas Nacionālās operas diriģents un Virmbergas kamerorķestra galvenais diriģents, kā arī daudzu Eiropas un Āzijas vadošo orķestru viesdiriģents. Viņš ir viens no izcilākajiem savas paaudzes diriģentiem, aktīvi darbojas gan operas žanrā, gan diriģējot dažādas koncertprogrammas. Viņa izvēlētais repertuārs aptver skaņdarbus no baroka līdz pat laikmetīgajai mūzikai, bieži iekļaujot jaundarbu pirmatskaņojumus. Risto Josts studējis orķestra un kora diriģēšanu, kā arī vokālo mākslu Igaunijas Mūzikas un teātra akadēmijā, izglītību papildinājis Vīnes Mūzikas un skatuves mākslu universitātē un 2008. gadā Stokholmas Karaliskajā mūzikas koledžā ieguvis maģistra grādu orķestra diriģēšanā pie Jormas Panulas. Risto Josts saņēmis plašu starptautisku atzinību un daudzus apbalvojumus, tostarp Igaunijas Kultūrkapitāla fonda Mūzikas balvu par māksliniecisko darbību Igaunijā un ārzemēs (2016) un Igaunijas Teātra savienības mūzikas balvu par darbu kā muzikālajam vadītājam un diriģentam koncertiestudējumā "Idomeneo" Igaunijas Nacionālajā operā un operas iestudējumos "Linda di Šamoni" un "Dons Žuans" Vanemuines teātrī (2022). Ar Valsts akadēmisko kori "Latvija" vairākkārt sadarbojies jau iepriekš, pēdējoreiz – pērn, iestudējot Gustava Mālera 8. simfoniju.

Kristīne Adamaite (1971) – Rīgas Vecās Sv. Ģertrūdes baznīcas ērģelniece, Rīgas Doma koncertērģelniece un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas ērģeļspēles docētāja. Regulāri koncertē gan kā soliste, gan sadarbojoties ar koriem, orķestriem un solistiem, uzstājusies daudzviet Eiropā, kā arī Austrālijā, ASV un Kanādā. Par izcilu darbu ansambli saņēmusi Lielo Mūzikas balvu 2014. gadā.

Reinis Tomiņš (2001) – viens no spilgtākajiem jaunākās paaudzes Latvijas sitaminstrumentālistiem. Liepājas Simfoniskā orķestra mūziķis, Pāvula Jurjāna mūzikas skolas pedagogs. Kā solists, kameramūziķis un orķestra mūziķis uzstāties uz lielākajām Latvijas skatuvēm, guvis panākumus daudzos Latvijas sitaminstrumentālistu konkursos. Plašākai publikai kļuvis pazīstams pēc lomas Dailes teātra izrādē "Iespējamā tikšanās" 2016. gadā.

MAGNIFICAT (1989)

Arvo Perts | Lūkas evaņģēlijs 1, 46-55

*Magnificat anima mea Dominum;
Et exsultavit spiritus meus in Deo salutari meo,
Quia respexit humilitatem ancillae suae; ecce
enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes.
Quia fecit mihi magna qui potens est, et
sanctum nomen ejus,
Et misericordia ejus a progenie in progenies
timentibus eum.
Fecit potentiam in brachio suo;
Dispersit superbos mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis, et divites dimisit
inanes.
Suscepit Israel, puerum suum, recordatus
misericordiae suae,
Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et
semini ejus in saecula.*

Mana dvēsele augstu teic Kungu, un
mans gars gavilē par Dievu, manu
Pestītāju, jo viņš ir uzlūkojis savas
kalpones zemību. Redzi, no šā laika
visas paaudzes mani teiks svētīgu. Jo
Varenais lielas lietas man ir darījis, un
svēts ir viņa vārds. Viņa žēlsirdība paliek
uz paaudžu paaudzēm pie tiem, kas
viņu bīstas. Varenus darbus viņš darījis
ar savu labo roku un izklīdinājis
sirdsprātā lepnos. Viņš nogāzis varenos
no troņiem un paaugstinājis
pazemīgos. Izsalkušos viņš piepildījis ar
labumiem, un bagātos viņš aizraidījis
tukšā. Viņš gādājis par savu kalpu
Israēlu un pieminējis savu žēlsirdību, kā
viņš solījis mūsu tēviem, Ābrahāmam
un viņa pēcnācējiem uz mūžiem.

Tulkojums no Bībeles. LBB, 2012

DE PROFUNDIS (1980)

Arvo Perts | 130. psalms

De profundis clamavi ad te Domine:

*Domine exaudi vocem meam: Fiant aures
tuae intendentes, in vocem deprecationis
meae.*

*Si iniquitates observaveris Domine: Domine
quis sustinebit?*

*Quia apud te propitiatio est: et propter legem
tuam sustinui te Domine. Sustinuit anima
mea in verbo eius:*

speravit anima mea in Domino.

*A custodia matutina usque ad noctem: speret
Israel in Domino.*

*Quia apud Dominum misericordia: et copiosa
apud eum redemptio.*

*Et ipse redimet Israel, ex omnibus iniquitatibus
eius.*

No dzelmes saucu

tev mans Kungs:

Kungs ieklausies manā balsī,

lai dzird tavas ausis

manu gaušanos!

Kungs, ja tu skaitītu mūsu apgrēcības,

mans Kungs, kurš gan pastāvētu?

Tāču tu mēdz piedot -

tādēļ tevi bijā!

Es gaidu Kungu no visas sirds,

uz viņa vārdu es ceru,

es gaidu Kungu vairāk

nekā sargi - rītu!

Cerī, Israēl, uz Kungu -

viņā ir žēlastība!

Tik daudzus viņš ir izpircis!

Viņš izpirks Israēlu

no katras apgrēcības!

Tulkojums no Bībeles. LBB, 2012

SIEBEN MAGNIFICAT-ANTIPHONEN (1988, 1991)

Arvo Perts | Magnificat-antifonas no Romas katoļu Adventes liturģijas

*1. O Weisheit, hervorgegangen aus dem Munde
des Höchsten, die Welt umspannst du von einem
Ende zum andern, in Kraft und Milde ordnest du
alles: O komm und offenbare uns den Weg der
Weisheit und der Einsicht.*

1. Ak, Gudrība, kas nāk no Visaugstākā mutes,

Pasauli Tu aptver no viena gala līdz otram.

Ar spēku un maigumu Tu visu sakārto.

Ak, nāc un atklāj mums gudrības un

saprašanas ceļu!

2. O Adonai, der Herr und Führer des Hauses Israel, im flammenden Dornbusch bist du den Mose erschienen, und hast ihn auf dem Berge das Gesetz gegeben: O komm und befreie uns mit deinem starken Arm.

3. O Sproß aus Isais Wurzel, gesetzt zum Zeichen für die Völker, vor dir verstummen die Herrscher der Erde, dich flehen an die Völker: o komm und errette uns, erhebe dich, säume nicht länger.

4. O Schlüssel Davids, Zepter des Hauses Israel, du öffnest, und niemand kann schließen, du schließt und keine Macht vermag zu öffnen: O komm und öffne den Kerker der Finsternis und die Fessel des Todes.

5. O Morgenstern, Glanz des unversehrten Lichtes, der Gerechtigkeit/ strahlende Sonne: O komm und erleuchte, die da sitzen in Finsternis/ und im Schatten des Todes.

6. O König aller Völker, ihre Erwartung und Sensucht, Schlußstein, der den Bau zusammenhält: O komm und errette den Menschen, den du aus Erde gebildet.

7. O Immanuel, unser König und Lehrer, du Hoffnung und Heiland der Völker: O komm, eile und schaffe uns Hilfe, du unser Herr und unser Gott.

2. Ak, Adonai, Israēla nama kungs un vadoni,
Liesmojošā ērkšķu krūmā Tu parādijies Mozum
Un viņam uz kalna likumus devi.
Ak, nāc un atbrīvo mūs ar Tavu visspēcīgo roku!

3. Ak, zars no Isaja celma,
Nolikts par zīmi tautām!
Tavā priekšā apklust zemes valdnieki.
Tevi lūdž pie tautām.
Ak, nāc un izglāb mūs!
Piecelies, nekavējies ilgāk!

4. Ak, Dāvida atslēga,
Israēla nama scepterī,
Tu atver, un neviens nevar aizslēgt,
Tu aizslēdz, un neviena vara nespēj atvērt.
Ak, nāc un atslēdz tumsības cietumu
Un nāves važas!

5. Ak, Rītaizvaigzne,
Neskartās gaismas spožums,
Spožā taisnības saule!
Ak, nāc un apgaismo tos, kuri sēž tumsībā
Un nāves ēnā!

6. Ak, visu tautu Ķēniņ,
Viņu gaidas un ilgas,
Stūra akmens, kas satur kopā būvi,
Ak, nāc un glāb cilvēku,
Kuru Tu no zemes veidoji!

7. Ak, Immanuēl,
Mūsu Ķēniņ un skolotāj,
Tu tautu cerība un pestītājs,
Ak, nāc, steidzies mums palīgā,
Tu mūsu Kungs un mūsu Dievs!

VIRGENCITA (2012)

Arvo Perts | A. Perta pielāgotas tradicionālās lūgšanas Dieva Mātei

*Virgencita de Guadalupe, salva nos, salva.
Santa María de Guadalupe, ruega por nosotros.
Virgencita, salva nos.
Santa María, Madre de Dios, salva nos, ruega
por nosotros pecadores.
Salva nos, ahora y en la hora de nuestra
muerte.
Nuestra Señora de Guadalupe, Virgencita,
ruega por nosotros.
Amén.*

Jaunava Marija no Gvadalupe, glāb
mūs.
Svētā Marija no Gvadalupe, lūdz par
mums.
Svētā Marija, Dieva Māte, glāb mūs un
lūdz par mums, grēciniekiem.
Palīdzi mums tagad un mūsu nāves
stundā.
Mūsu Gvadalupe Dievmāte, Jaunava
Marija, lūdz par mums.
Āmen.

DOPO LA VITTORIA (1996, 1998)

Arvo Perts | no arhibīskapa Filareta enciklopēdijas "Baznīcas dziedātāju un dziesmu
vēsture"(1902)

*Dopo la vittoria definitiva sugli Ariani, Sant'
Ambrogio compose un inno solenne di
ringraziamento:
"Te Deum laudamus";
da allora questo canto viene ripetuto in
occasione di cerimonie solenni di
ringraziamento.
Trascorsi due anni, quando davanti al consesso
dei potenti di Milano venne battezzato
Agostino, quelle strofe di ringraziamento
furono cantate dagli officianti e dai battezzati e
quindi entrarono a far parte da quel momento
del cerimoniale religioso.
L'antico e ignoto biografo di Agostino scrive:
"Sant' Ambrogio allora con voce lieta lodò la*

Pēc uzvaras pār ariāņiem svētais
Ambrozijs radīja svinīgu pateicības un
slavas dziedājumu:
"Mēs tevi teicam, Kungs."
Šī himna, kas pazīstama arī kā Te Deum
laudamus, tiek dziedāta līdz pat
mūsdienām svētkos, pateicības un
Kunga slavēšanas dievkalpojumos.

Divus gadus vēlāk, kad Milānā
sapulcējās ticīgie, lai piedalītos svētā
Augustīna kristībās, šī himna pirmoreiz
atskanēja kristītajam un kristītājam.
Kopš tā brīža tā kļuva par neatņemamu
Baznīcas dziedājumu mantojuma daļu.

*Santissima Trinità e indusse lo stesso Agostino
a proclamare la sua fede nella gloria di Dio."*

Lodando e ringraziando il Signore Sant'

Ambrogio diceva:

*"Lodiamo Te, o Signore, in Te crediamo, o
Signore."*

Agostino proseguiva:

"A Te, Padre Eterno, tutta la terra rende gloria."

*"A Te cantano gli angeli e tutte le potenze dei
cieli."*

*Così entrambi cantarono l'intero inno di gloria
alla Santissima Trinità. Sant' Ambrogio diceva
il primo verso e Agostino cantava quello
seguente. L'ultimo verso venne proclamato da
Agostino:*

*"In Te, o Signore, ho posto la mia speranza e
mai dovrò dolermene. Amen."*

*... da allora questo canto viene ripetuto in
occasione di cerimonie solenni di
ringraziamento.*

Kāds agrīns Augustīna biogrāfs vēsta,
ka Ambrozijs šajā brīdī ar priecīgām
dziesmām pagodināja Svēto
Trīsvienību un iedrošināja Augustīnu
apliecināt savu ticību Dievam. Leģenda
vēsta, ka viņi dziedāja, mijoties pantos:
Ambrozijs iesāka –

"Mēs tevi teicam, Kungs, mēs tev
ticam, Kungs."

Augustīns turpināja:

"Tevi, Mūžīgais Tēvs, teic visa pasaule.
Visi eņģeļi un debess spēki slavē tevi
mūžīgi."

Un, noslēdzot šo svinīgo dziedājumu,
Ambrozijs sacīja:

"Uz Tevi, mans Kungs, es lieku savu
cerību, lai es tiktu pestīts mūžīgi.
Āmen."

JA MA KUULSIN HÄÄLE ... (2017)

Arvo Perts | Atklāsmes grāmata 14,13

Ja ma kuulsin hääle taevast ütlevat: Kirjuta!

Õndsad on surnud, kes

Issandas surevad nüüdsest peale; tõesti, ütleb

Vaim, nad hingavad

oma vaevadest, sest nende teod lähevad

nendega ühes.

Tad es dzirdēju balsi no debesīm man
sakām: "Raksti: laimīgi ir tie, kas no šā
brīža mirst Kungā. Un Gars saka: patiesi,
lai viņi atpūšas no savām pūlēm, jo
viņu veiktie darbi tos pavada."

WHICH WAS THE SON OF ... (2000)

Arvo Perts | Lūkas evaņģēlijs 3, 23-38

And Jesus himself began to be about thirty years of age, being (as was supposed) the son of Joseph, which was the son of Heli, which was the son of Matthat, which was the son of Levi, which was the son of Melchi, which was the son of Janna, which was the son of Joseph, which was the son of Mattathias, which was the son of Amos, which was the son of Naum, which was the son of Esli, which was the son of Nagge, which was the son of Maath, which was the son of Mattathias, which was the son of Semei, which was the son of Joseph, which was the son of Juda, which was the son of Joanna, which was the son of Rhesa, which was the son of Zorobabel, which was the son of Salathiel, which was the son of Neri, which was the son of Melchi, which was the son of Addi, which was the son of Cosam, which was the son of Elmodam, which was the son of Er, which was the son of Jose, which was the son of Eliezer, which was the son of Jorim, which was the son of Matthat, which was the son of Levi, which was the son of Simeon, which was the son of Juda, which was the son of Joseph, which was the son of Jonan, which was the son of Eliakim, which was the son of Melea, which was the son of Menan, which was the son of Mattatha, which was the son of Nathan, which was the son of David, which was the son of Jesse, which was the son of Obed, which was the son of Booz, which was the son of Salmon, which was the son of Naasson, which was the son of Aminadab, which was the son of Aram, which was the son of Esrom, which was the son of Phares, which was the son of Juda, which was the son of Jacob, which was the son of Isaac, which was the son of Abraham, which was the son of Thara, which was the son of Nachor, which was the son of Saruch, which was the son of Ragau, which was the son of Phalec, which was the son of Heber, which was the son of Sala, which was the son of Cainan, which was the son of Arphaxad, which was the son of Sem, which was the son of Noe, which was the son of Lamech, which was the son of Mathusala, which was the son of Enoch, which was the son of Jared, which was the son of Maleleel, which was the son of Cainan, which was the son of Enos, which was the son of Seth, which was the son of Adam, which was the son of God.

Kad Jēzus sāka mācīt, viņam bija ap trīsdesmit gadu, un, pēc ļaužu domām, viņš bija Jāzepa dēls, un Jāzeps - Ēlī dēls, tas Matata, tas Levija, tas Melhija, tas Jannaja, tas Jāzepa, tas Matatija, tas Amosa, tas Nahūma, tas Heslija, tas Nangaja, tas Maāta, tas Matatija, tas Semeīna, tas Josēha, tas Jodas, tas Joanāna, tas Rēsas, tas Zerabuēla, tas Šaldiēla, tas Nērija, tas Melhija, tas Adija, tas Kosama, tas Elmadāma, tas Ēra, tas Jozuas, tas Eliezera, tas Jorīma, tas Matatas, tas Levī, tas Šimona, tas Jūdas, tas Jāzepa, tas Jonāma, tas Eljākima, tas Melejas, tas Mennas, tas Matatas, tas Nātāna, tas Dāvida, tas Jušaja, tas Obēda, tas Boaza, tas Salmona, tas Nahšona, tas Ammīnādāba, tas Admina, tas Arāma, tas Hercona, tas Pereca, tas Jūdas, tas Jēkaba, tas Īzaka, tas Ābrahāma, tas Teraha, tas Nāhora, tas Serūga, tas Ragus, tas Pelega, tas Ēbera, tas Šelaha, tas Kēnāna, tas Arpahšada, tas Šēma, tas Noas, tas Lemeha, tas Metuzāla, tas Hanoha, tas Jereda, tas Mahalalēla, tas Kēnāna, tas Enoša, tas Šēta, tas Ādama, tas Dieva.

Tulkojums no Bībeles. LBB, 2012

Tekstu sagatavoja Elīna Selga
Programmiņas makets - Zane Skrauča

Koncerta tiešraide un ieraksts:



28. Starptautiskā Garīgās mūzikas festivāla
NOSLĒGUMA KONCERTS
BUDAS PASIJA
5. septembrī / 19.00
Rīgas Kongresu namā

Vairāk informācijas par koncertu un biļešu iegāde:



Valsts Akadēmiskais koris LATVIJA
www.koris.lv | www.sgmf.lv



StateChoirLatvija



StateChoirLatvija



StateChoirLatvija